

Els meus companys de taula són molt generosos. Han parlat molt bé de la novel·la.

Es veu que la vida és això... Vas coneixent persones, et relaciones amb elles, després cadascú va per un camí i us torneu a trobar. La vida et dona coses meravelloses, però hi ha un tipus de persones que te les furten. Altres, en canvi, et regalen estones increïbles com la que estem vivint aquesta vesprada a l'Octubre.

Amb tots vosaltres... amics, familiars, companys o excompanys de feina en aquell projecte cívic que és sempre una radio-televisió pública... (en aquell projecte estroncat...)

Per això, abans de res, vull agrair a Amàlia i a Xavi que hagen dedicat temps i esforç a ser hui ací. Tenen les agendas molt plenes.

A Amàlia la conec des de fa la tira d'anys. 23! Quan vam posar en marxa aquella ràdio autonòmica allà a Blasco Ibáñez. Quan tots creïem en la necessitat, hi creïem encara, en la necessitat d'uns mitjans de comunicació públics i veraces, al servei dels ciutadans... Record la seua sensibilitat per abordar els temes. Record, per exemple, una connexió que ens va fer posar la pell de gallina als que érem a l'estudi quan Amàlia i el gran Emili Gisbert es van posar al capdavant d'una unitat mòbil i van anar al centre de València. Havia caigut una casa. Sempre s'enfonsaven cases a finals dels anys vuitanta al centre de València. La seua manera d'entrevistar els bombers, la seua manera de tractar els supervivents, les persones que havien perdut la seua llar... El compromís. Compromís amb la gent i amb la cultura. Avui presenta aquesta novel·la ací, però sempre m'ha fet costat des de la primera que vaig publicar..... crec que Amàlia és la persona que més vegades m'ha entrevistat per la ràdio...

A Xavi Sarrià el vaig conèixer com la majoria de vosaltres a través de les seues cançons, molt al principi dels Obrint pas, quan ells eren molt jovenets, quan ni la gralla ni la dolçaina encara no tenien tanta importància a les seues cançons, quan, des del Benlliure, començaven a explorar el llenguatge musical com a eina fonamental per a donar a conèixer inquietuds i escampar la protesta. Una mica més tard em van encisar els relats breus i

esmolats de les *Històries del paradís*... L'Amàlia periodista, El Xavi escriptor o el Xavi cantant, són el mateix Xavi i la mateixa Amàlia: Contadors d'històries. Històries narrades, històries escrites, històries cantades... Sempre la paraula.

I d'això es tracta. D'explicar les coses que passen. O que pensem que passen. Posar paraules al que veiem, que no sempre és el que succeeix. I en això els escriptors de ficció tenim un avantatge, i és que podem contar amb pèls i senyals allò que sabem que no està passant sense tenir gaires remordiments de consciència.

Perquè la realitat, aquesta realitat que tant molesta als nostres governants, als que vivim dins la ficció, als que escrivim ficció, no ens fa malbé mai un bon titular. Perquè nosaltres som els amos dels titulars i també de la realitat, que és de plastilina.

I per això, per molt REAL que puga semblar la història que es conta a **COL·LECCIÓ PARTICULAR**, no ho és. O sí, però és fictícia. Es tracta d'una trama feta a mida. Com un vestit. La realitat i la ficció es donen la mà, les necessitem els narradors per a construir les nostres històries. És a les mans del lector destriar, si vol, les proporcions que hi ha de cada cosa en el relat. I si no vol, tampoc no és precís que ho faça, que moltes vegades per assaborir un bon plat de cuina no ens cal saber quants grams hi ha de cada ingredient. Només ens hem de deixar arrossegat pel sabor, per la flaire, per la textura...

COL·LECCIÓ PARTICULAR és un llibre molt xicotet, una novel·la molt breu. Volgudament breu... I és intensa, volgudament intensa, pastosa i molesta.

Molesta perquè en alguns moments impedeix respirar amb normalitat... I com molesta el vòmit de femta que tant sovint llegim a la premsa o veiem a la televisió o escoltem a la ràdio. Femta produïda per alguns dels nostres governants. Aquells que es forren amb els nostres impostos; aquells que s'embutxaquen els diners que haurien de ser per als més desfavorits; aquells que descapitalitzen les empreses públiques per a enriquir els seus amics.... Aquells, en definitiva, que ens intenten enganyar i ens estan arrossegant a aquest precipici que estem anomenant crisi.

Però ací hem vingut a parlar de literatura. Tot i la temàtica de l'obra, en cap moment vaig tindre la intenció d'escriure un pamflet. Se n'ha de saber molt fer-ho, i jo no tinc vocació de mitinera. Em conforme a pensar que **COL·LECCIÓ PARTICULAR** és una novel·la sobre la falsedat, sobre les relacions humanes, sobre l'hedonisme mal entès, i, com va dir la meua amiga Empar, sobre la València lletja..... Però és sobretot, és, crec, vull, que siga una novel·la que interpel·le el lector, que provoque un cert intercanvi d'opinions que, com diu una frase ja molt suada en els textos de promoció.... *no deixe indiferent ningú*.

Sense voler-ho hem canviat de pla i ens hem col·locat al lloc del lector. Ja sabeu allò tant barat que diem els escriptors, que sense lectors no som res..., que els lectors acaben l'obra que un escriu... S'ha dit moltes vegades i de moltes maneres diferents, és cert, però és que és així. Si no fóra així, per què ens faria tanta il·lusió publicar les nostres obres? Està clar. Per ser llegits.

I ara ve una miqueta més de mitin. Espere que em perdoneu, però, tal com va dir el gran Xavier Aliaga: si no ho dic, rebente.

Ara ve quan la realitat és la que és i se'ns presenta crua i sense cap tipus d'edulcorant. La publicació d'aquest llibret, petit, blanquet, tan senzill, ha sigut possible perquè l'any 1934 un il·luminat nascut al meu poble, a Ciutadella de Menorca, va tenir la santa idea de fundar una editorial per a publicar ficció. Francesc de Borja Moll ho conta a les seues memòries. Va pensar que els catalanoparlants necessitaven una col·lecció de literatura en la seua llengua, i no la hi havia. Es publicava assaig, potser poesia, però no narrativa. Així va ser com va idear la creació d'una xarxa de subscriptors fidels, que pagarien un tant a l'any i a canvi rebrien les novel·les que ell publicaria. Aquesta primera col·lecció de narrativa breu, que va ser el germen de l'editorial Moll es deia, es diu encara, **La Biblioteca les Illes d'Or**. El nom és un homenatge a Frédéric Mistral, poeta provençal que escrivia en occità, Premi Nobèl de literatura.

-----Permeteu-me un parèntesi: Les Illes d'or va ser traduït l'any 1930 per Lluís Guarner i publicat l'any següent amb il·lustracions de Josep Renau, i reeditat l'any 2004 per Denes. Guarner era

l'oncle de Manuel Sanchis Guarner que va col·laborar intensament amb Alcover i Moll per a bastir el diccionari, i aquesta casa, l'Octubre, és la seu, entre altres, de la fundació Josep Renau. Un cercle tancat.....-----

Tanquem el parèntesi i tornem a Moll... després de les Illes d'Or, i mentre el diccionari anava agafant forma, van sorgir altres col·leccions. A ca'n Moll, com se'ls coneix, els fills primer, i ara també els nets de Francesc de Borja Moll, continuen editant llibres. Joan Fuster i Manuel Baixauli, són només dos dels valencians que hi ha entre les seues referències...

Tota aquesta volta, amb parèntesis i tot, l'he feta perquè l'aparició d'aquesta novel·la que ací es veu tan modesteta, tan poca cosa, és el fruit de la perseverança d'unes persones que treballen perquè l'editorial no desaparega. Huit mesos han estat sense poder publicar cap novetat perquè estan en concurs de creditors... Seria un drama per a la nostra cultura tan maltractada la desaparició de Moll, i seria un drama en particular per als ciutadans de les illes Balears que un bastió que ha sobreviscut a una guerra civil i a una dictadura se n'anara en orris per culpa d'una crisi econòmica que és tan perjudicial per a la cultura com el virus de l'Ébola. Ho rebenta tot. Ho soterra tot. La cultura és sobrera, diuen.... No podem subvencionar-la mentre tanquem llits als hospitals, afirmen els mateixos impresentables dels quals parlàvem fa un moment.... I si no ho parem, així continuarem fins que ens n'adonem que ja no hi ha editors arriscats com els de Moll o com la majoria de segells valencians que resisteixen, que tenen gust pel llibre i que publiquen novel·les encara que saben que mai no seran al top ten de vendes de les llistes comercials.... I el mateix passarà amb la música, n'estic certa.... I amb els pintors novells, i amb els actors i amb els ballarins, i..... i quan això passe ens n'adonarem que fa molt de fred. I llavors tal vegada ja serà una mica tard.

Bé, abans d'acabar deixeu-me dir una cosa. Veureu que el llibre és molt auster, que ve nuet, no té endreces ni dedicatòries. Les faré ara si no us sap greu. Com tot el que faig, els destinataris d'aquesta novel·la són la meua família. Les meues filles, per qui intentem que el món siga un bon lloc per viure en el futur. Jesús,

que m'aguanta les neures i els mals humors, quan escric i quan no ho faig. I quan treballe i quan estic en perill que em despatxen de Canal Nou. I als meus pares, que m'han fet molt fàcil el camí per arribar fins ací.

Gràcies.